



Witaj tropicielu historii tajemnic,
badaczu lochów i wilgotnych ciemnic.
Wędruję ciemnymi nocami po parku,
możesz mnie spotkać w ciemnym zakamarku.

Jam Elżbieta z Ostroga, Halszką byłam zwana,
wydano mnie za mąż za możnego pana.
Jedynym dzieckiem kniazia na Wołyniu byłam,
ojciec umarł wcześniej nim się urodziłam.

Zostając dziedziczką wielkich majątności,
stałam się ofiarą knoarów i zazdrości.
O wiano moje wielu panów zabiegało,
a od intryg matki aż na dworach wrzało.

Gdy na dworze wawelskim było me wesele,
o wielkim kompozytorze mówiło się wiele.

To

15

– imię jego poznaliście

szkoda, że jego kompozycji nie wysłuchaliście.

Zygmunta Augusta był kompozytorem,
niejednego dzieła wybitnym autorem.

Największy z Polaków muzycznie uzdolniony
był Chopin dopiero – trzy wieki później zrodzony.

By pamięć jego uświetnić, aby nie zginęła,
pomnik postawiła szamotulska ziemia.
Zobacz co wieńczy ten właśnie monument,
na jego szczycie – to dawny instrument.

8

Spójrz na kościoła fasadę, gdzie świętych postacie,
wzrokiem Ci wskazują dalszą drogę bracie!

Raźnie rzekę przekroczyć, co się nazywa,
w tej okolicy wiele drobnych strug do niej wpływa.

3

Samo-tuły je dawniej tutaj nazywano,
stąd miasto Szamotuły swe zyskało miano.

Idź dalej, a staniesz przy pomniku bohatera,
skąd widok rozległy się rozpościera.
Po jednej stronie zieleń, ptaki kwiliły rano,
po drugiej

9

Po prawej skwerki, świerki tutaj rosną,
ładnie wyglądają i zimą i wiosną.
Idź dalej prosto, Rynek będzie za chwilę,
dotrzesz do niego za niecałą milę.

Jesteś na rogu, widok stąd ładny,
teraz uważaj, bądź bardzo dokładny.
Spójrz na kamienicę w Ryunku, tam data budowy,
gdy cyfry dodasz, do drogi bądź gotowy.

+ + + =
a b

Podejdziesz do niej bezpiecznie pasami
i chodnikiem w prawo ruszaj susami.
Na rogu przystań gdzie balkon nad głową,
Zobacz co w kółku jest pod nim ozdobą.

13

Na Rynek teraz nowa perspektywa,
Chrystus na krzyżu zagadkę odkrywa.
Lewa Jego ręka drogę Ci wskazuje,
do zielonej tabliczki na murze kieruje.

Przybysze z daleka protestancką byli rodziną
zgromadzeni Czeskiej gminą.

1

Możni innowierców tutaj sprowadzali
opieką otoczyli, przywileje dali.

Spójrz zegar kolejny drogę Ci wskazuje,
i znów „na trzecią” drogę proponuje.

Tam ulica wita Cię serdecznie,

4

przejdź na drugą stronę na pasach bezpiecznie.

Jeśli dziarskim poruszysz się krokiem,
budynku z wieżyczką poszukaj wzrokiem.
Chorągiewka wiatru kierunek wskazuje,
w tym miejscu w lewo skrócić nakazuje.

Kościół przed Tobą, sanktuarium Matki Bożej
Pocieszenia,

12

11

wszyscy łaski tu doznają, nie tylko wybrani.

W tym miejscu świątynia od XII w. stała,
obecna przez przodka mego męża jest przebudowana.
Łukasz II nowe formy jej nadał, kolegiatą ustanowił,
a mąż mój na zbór luterański ją przerobił.

Wspierał braci czeskich, ale miał kłopoty,
za rozpustę wyrzucony został z ich wspólnoty.
Niejedną jeszcze tajemnicę kościół skrywa,
przed wzrokiem obcych musiałam się ukrywać.
Aby nikt mnie nie widział, podziemnym tunelem
chodziłam do kościoła na mszę co niedzielę.

Na szczycie kościoła sterczyny z krzyżami,
gdy je policzyłeś ruszaj dalej z nami.
Spójrz na zegar, a liczba krzyży wskaże Tobie drogę,
idź śmiało, w kolejnych zadaniach także Ci pomogę.

Brama murowana, w arkady zdobiona,
Ty lewą przejdź przez furtkę na teren kościoła.
Na drzwiach dekoracja:

14

do kościoła zaprasza wszystkich zacnych gości.

Spójrz na murze kościoła na brązowej tablicy,
piątą literę w pierwszym wyrazie musisz policzyć.

Litera
10

Idź teraz dalej do świątyni fasady,
i tu posłuchaj kolejnej mej rady.
Do wnętrza prowadzą trzy wejścia łukiem zwieńczone,
glazurowaną cegłą wszystkie ozdobione.

Średniowieczny budowniczy nie szczędził wysiłku,
barwioną cegłą kładł nie tylko na kominku.
Barw wiele do tego w dawnych czasach używano,
zewnątrzne portale
2
udekorowano.

Nad samym wejściem cegła jakby w paski,
taki ślad zostawiły rzemieślniki „łapki”.

Przed wejściem głównym jest w chodniku,
6

idź za jej głową, cichutko bez krzyku.

Krzyż z głazem zobaczysz, a po jego prawicy,
przy drugim pomniku podejdziesz do tablicy.
Tam w braterskim uścisku spotkasz dwie postacie,
kim jest ta po prawej? Zapewne ją znacie.

Kardynał
7

przed laty był gościem w naszym pięknym mieście.

Korony na obraz Matki Bożej włożył,
by lud szamotulski się więcej nie trwożył.

Spójrz teraz uważnie na strzałki dla kierowcy,
znac je bowiem powinien miejscowy i obcy.
Ty pieszo dziś wędrujesz - znak Cię nie dotyczy,
idź w kierunku przeciwnym, niż nakaz na tablicy.

Dotarłeś do krzyżówki, park już widać z dala,
co cichym szumem liści uroki swe zachwala.
Skręć w lewo w kierunku tej parkowej głuszy,
dwa przejścia dla pieszych pokonać teraz musisz,

Prosto ku dawnej fosie schody na dół wiodą,
której tryskająca fontanna ładną jest ozdobą.
Jeszcze przed chwileczką na ulicy byłeś,
teraz już w parkowej oazie się skryłeś.

Tutaj baszta moja wznosi się w milczeniu,
lat czternaście żyłam w jej ponurym cieniu.
Kiedy męża mojego czas na ziemi mija,
wróciłam na Wołyń do zamku mego stryja.

Niechaj baszta Ci służy za kierunek drogi,
a furtą w płocie powiodą zmęczone już nogi.
Jeśli większej wiedzy o mej baszcie potrzebujesz,
do tablicy informacyjnej kroki swe skierujesz.

Obok tablicy

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

 stoi,

5

jeśli nocą tu zawitasz, niczego się nie boisz.

Idź dalej tak, byś po prawej zamek minął,
aż przed wejściem głównym staniesz z tęgą miną.
Po bokach oficyny, w środku klomb z różami,
czy tchnienie historii czujesz za plecami?

Pierwsza w Wielkopolsce drukarnia tu działała,
która moc słynnych ksiąg wyprodukowała.
Aleksander Ujezdecki dobrze sobie w niej radził,
a czcionki do druku aż z Królewca sprowadził.

Rozwiąż teraz hasło, za literą litera

--	--	--	--	--	--	--

1 2 3 4 5 6

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

7 8 9 10 11 12 13 14 15

Wiesz może kto to? Będę z Tobą szczerą.
To mój mąż pierwszy, tego pokochałam,
jemu pierwszą miłość przed Bogiem przysięgałam.

Związek ten był niestety przeciw woli króla,
wyniknęła z tego wielka awantura.
Konkurenci pościg za nami urządzili
i mego oblubieńca okrutnie zabili.

Potem mnie wydano za Łukasza Górkę,
matka nie dbała, czy szczęściem darzy córkę.
Za życia Łukasza, raz jeszcze wesele mi sprawiono,
czym we wściekłość prawdziwą męża wprawiono.

Historia ta niczym dobry film akcji,
dla tych co są żądni nie lada sensacji.
Łukasz mnie porwał, do Szamotuł sprowadził
i z maską na twarzy w mrocznej baszcie osadził.

Gdy klomb miniesz, fantazyjne balustrady,
miły mój da Ci nagrodę, z której będziesz rady.
Przy krawędzi balustrady stań tuż przy alejce,
zrób

--	--

 kroków na wprost, policz je naprędce.

a b

Teraz oko swe wyteż, szyld zaraz zobaczysz
nazwa wszystko powie – wnet do skarbu trafisz!

Poszukaj werandy; koniec zabawy nadchodzi,
przy schodach wielka beczka, latem w kwiatkach brodzi.
Wśród kwiatów poszukaj, tam jest skarb ukryty
zrób to delikatnie, by żaden nie został rozbity!

Kończy się opowieść o mym smutnym życiu,
które w Szamotułach pędziłam w ukryciu.
Legendą obrosły moje dzieje w sztuce i literaturze,
filmy i sztuki na mój temat powstawały różne.

Tu się z Tobą żegnam, wracaj już do domu,
a ja do mej baszty idę pro kryjomu.
Kiedy noc zapadnie, księżyc będzie w pełni
zobaczysz mnie może, jeśli będziesz dzielny.

Miejsce na skarb

Tematyka

Legendarną mieszkanką XVI-wiecznych Szamotuł
była Elżbieta z Ostroga, zwana Halszką. Wędrując
zgodnie ze wskazówkami zawartymi w queście po-
znasz jej losy i losy miasta.

Gdzie to jest?

Szamotuły - miasto powiatowe w północnej Wielko-
polsce, na skrzyżowaniu dróg wojewódzkich nr 184,
185 i 187.

Start przy kościele pw. Św. Krzyża przy ul. Dworcowej.

Na czym to polega?

W czasie wędrowki uczestnik zabawy rozwiązuje
zadania i zagadki, które doprowadzą do ostatecznego
punktu, w którym jest ukryty „skarb” w postaci
pieczęci. Przystawmy ją poniżej w miejscu na skarb
i schowajmy do skrzyni skarbów dla innych
uczestników zabawy.

Czas przejścia: ok. 50 minut

Autor: Aleksandra Warczyńska
Opieka merytoryczna i projekt serii:
Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji
Kultury w Poznaniu

Autor mapy: Małgorzata Derwich

Więcej questów znajdziesz na:
www.regionwielkopolska.pl
www.wyprawyodkrywcow.pl
www.questing.pl

Na zdobywców Wielkopolskich Questów czeka Odznaka
Krajoznawcza PTTK „Wielkopolskie Questy – Odznaka
Odkrywców Tajemnic”.

Szczegóły na www.regionwielkopolska.pl

Partnerzy:



WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
I CENTRUM ANIMACJI KULTURY
W POZNANIU



INSTYTUCJA KULTURY
SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO



Szamotuły

Dofinansowano ze środków
Miasta i Gminy Szamotuły

Szamotuły 2017

Wielkopolskie Questy®

Śladami Czarnej Halszki

